

Sobotka

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Jičín

Nadmořská výška: 305 m n. m.

Počet obyvatel: 2 270

Adresa URL: www.sobotka.cz

Okres: Jičín

GPS souřadnice: 50.467416N, 15.176191E

První pís. zmínka: 1322 (702 let)

PSČ: 507 43

Památky a zajímavosti Sobotka

Dlouhá a bohatá historie zanechala ve městě Sobotka své stopy v podobě četných památek a zajímavostí.

1. Městský úřad Budova navržena architektem J. Freiwaldem z roku 1935 (původně městská spořitelna), v průčelí sochy J. Bezemka Uvnitř okna z vrstveného skla od J. Bendy. Před hlavním vchodem portrétní plastika malíře V. Špály od VI. Preclíka z roku 2002.
2. Dům pod půlměsícem Objekt italského sochaře Cl. Parmiggianiho z roku 1991. Součást projektu dalších tří soch umístěných do čtyř světových stran (sever - Itálie 1975, jih - Egypt 1983, západ 1989).
3. Chrám sv. Maří Magdalény Postavený v letech 1590 - 1596 v pozdně gotickém stylu Petrem Vlachem na místě staršího dřevěného kostela, věž je renesanční, její zastřešení empírové. Barokní vnitřní zařízení je z dílny kosmonoských kamenosochařů Jelínků (kolem 1740). V kněžišti nejdeme tři zajímavé renesanční náhrobky lobkovických dětí, které se staly inspirací pro pomník Babičky s dětmi O. Gutfreundovi. Roku 1828 byla snížena věž a když se r. 1885 zřítíla klenba lodi, postavil se strop dřevěný, až v letech 1936 - 1940 byla obnovena klenba ze železobetonu. Děkanství je původně renesanční z konce 16. století, 1710 přestavěné barokně (štíty). U kostela socha sv. Jana Nepomuckého od A. Wildta z roku 1856 podle návrhu Josefa Mánesa. Za kostelem je budova staré školy, nedaleký renesanční špitál je z konce 16. století.
4. Dřevěná architektura, roubenky Ve středu města najdeme řadu zajímavých domků. Je to Gansův dům čp. 129 z 18. století, špitál čp. 10, dům Turnovského čp. 39, řada domků na náměstíčku sv. Anny a Sobotecké Benátky podél zbytku městského příkopu. Rodný dům spisovatele Fráni Šrámka čp. 4 (spisovatel tu žil do svých pěti let) s přízemím ze 16. st., patro kolem r. 1840. Je na něm umístěna busta sochařky Karly Vobišové-Žákové, ve vedlejší budově má Šrámek své muzeum. V jeřábkově ulici stojí rodný dům dramatika Františka Věnceslava Jeřábka.
5. Náměstí Stará radnice s přízemím asi z roku 1570, původně Chybovský dům, barokní patro přistavěl po r. 1680 J. Maderna, 1748 F. A. Pokorný věžičku. Další úpravy byly empírové (1808 - 1847), roku 1865 hodinář J. Prokeš opatřil věž hodinami s průsvitným ciferníkem, prvním ve střední Evropě. Poblíž radnice stojí divadlo z roku 1850, původně ze solnice z 18. století. Strop divadla byl malován dle návrhu Josefa Mánesa, ale byl po roce 1920 zničen. Mariánský sloup z umělecké dílny bratří Jelínků z Kosmoc z roku 1747, od nich ve městě i sochy sv. Anny a sv. Jana Nepomuckého (u železničního přejezdu). Kašna empírová z roku 1847 od kameníka Paříka.
6. Šolcův statek Rodný dům básníka Václava Šolce, zachovalé selské stavení, je dnes soukromou

galerií. V sousedním zděném stavení trávil prázdniny spisovatel Karel Václav Rais, který zde napsal Zapadlé vlastence a Pantátu Bezouška.

7. Funkcionalistická architektura Město má pomník Václava Šolce z roku 1880, budovu spořitelny (pův. okresní záložna hospodářská) z roku 1928 navrženou F. Jandou, zdravotnické středisko od F. Kavalíra z r. 1910, mateřskou školu, pův. Masarykovu školu práce, podle plánů J. Lhoty z roku 1893. V parčíku je busta Fráni Šrámka, další dílo K. Vobišové-Žákové z roku 1970.

8. Klasicistní architektura Ze zděné architektury je zajímavý Brixův statek na Předměstí z roku 1825 se soškou sv. Jana Křtitele v průčelí. Portálky domů na severní straně náměstí (například dům čp. 195, kde trávil prázdniny Fr. Šrámek) a v přilehlé části ulic Turnovské a Na Celné, postavené po požáru města roku 1825.

9. Sobotecký hřbitov Hřbitov opěvoval ve své poémě již Fráňa Šrámek. Později ji zhudebnil Emil Axman. Pomník rodáků pohřbených jinde je od P. Janáka a Karla Pokorného z roku 1927. Na hřbitově najdeme hrob básníka Fráni Šrámka a jeho rodiny, básníka Václava Šolce s reliéfní maskou K. Vobišové-Žákové, průmyslníka a politika J. G. Maštalky s bustou od Josefa Drahoňovského a verši F. Šrámka, spisovatele Oldřicha Daňka a estetika M. Nováka. Před hřbitovem je pomník obětí 1. světové války a pomník rudoarmejců (1947).

10. Zámek Humprecht Zámek na návrší nad Sobotkou byl letním sídlem Humprechta Jana Černína z Chudenic, císařského velvyslance v Benátkách. Stavěl ho Carlo Lurago v letech 1666 - 1668 jako parafrázi Galatské věže v Cařihradu, po požáru r. 1678 byl dostavěn F. Ceresolou. Při opravě byl současně zvýšen, čímž byly přetíženy základy a musely být zbourány přízemní hospodářské budovy, základy zpevněny kvádry z pískovce. Zlatý půlměsíc na vrcholu byl umístěn místo původního kříže r. 1829 na základě pověstí o tom, že Heřman Černín z Chudenic byl vězněn v Turecku. Po Černínech zámek vystřídal ještě několik majitelů a postupně chátral. Za 2. světové války o něm Němci uvažovali jako o možné letecké pozorovatelně. Až v 70. letech 20. st. byl zámek řádně restaurován. Zámek má pozoruhodnou osovou hodovní síň, vysokou 16 metrů, která má výbornou akustiku, a proto se zde často konají koncerty. Kromě historických interiérů s nástěnnými malbami je zde expozice barokního loveckého záměčku a část sbírek soboteckého muzea, např. obraz Zvěstování (italská renesance) a Mánesův prapor národní gardy z r. 1848. Lze vystoupit na ochoz věže, odkud je krásná vyhlídka do kraje.

